

El pastís de la submissió

El punt de partida de *El pastís del president* és emocionant i desconcertant. Estem a l'Iraq, l'any 1990. Saddam Hussein ha envaït Kuwait i les tropes nord-americanes bombardegen el país. La vida continua al carrer, i el dictador decideix que la població li ha de retre homenatge amb motiu del seu aniversari. A l'escola, el professor encarrega als nens que preparin una sèrie d'ofrenes pel Dia del President; si no ho fan, s'arrisquen a anar a la presó. Lamia és una nena òrfena de nou anys que viu amb la seva àvia en una cabana miserable en mig d'un terreny pantanós. Quan li demanen fer un pastís, es veu atrapada en una paradoxa cruel, ja que aquell simple dolç, que hauria de ser un gest d'alegria i celebració, es converteix en un instrument de servitud i submissió. El pastís, un símbol tangible de la coerció d'un règim, que obliga fins i tot els més petits a obeir i rendir culte al poder del seu dictador. La nena viatja amb l'àvia a la ciutat buscant els ingredients necessaris, però l'escassetat i la pobresa fan que cada pas es converteixi en una prova. L'àvia no resulta gaire d'ajuda, i Lamia es perd en els carrers, descobrint la dura realitat d'un país assejtat. Els bombardejos ressonen a l'horitzó, els hospitals manquen de medicaments i la gent desfila pel carrer rendint homenatge a un líder omnipresent i temut. Cada gest que la nena ha de fer per completar el pastís sembla carregar amb ella tot el pes de la dictadura, convertint un acte aparentment innocent en una metàfora de la submissió obligada i del control totalitari.

El cineasta iraquí Hasan Hadi sembla inspirar-se en el cinema del cineasta iranià Abbas Kiarostami, especialment en la manera d'acompanyar la protagonista en un recorregut urbà que revela fragments de la vida quotidiana sota la por i la vigilància constant. No estem lluny d'*On es troba la casa de l'amic?* (1987) o de les seves primeres pel·lícules protagonitzades per nens. La pel·lícula adopta un ritme pausat, amb plans llargs i seguiments de Lamia, creant una sensació de transitar un espai i un temps concrets, on cada carrer, cada trobada i cada

EL PASTÍS DEL PRESIDENT

Mamlaket Al-Qasab

País: Irak, 2025

Direcció: Hasan Hadi

Guió: Hasan Hadi

Intèrprets: Baneen

Ahmad Nayyef, Sajad

Mohamad Qasem,

Waheed Thabet Khrei-

bat, Rahim AlHaj

Gènere: Drama

Durada: 105 min

Idioma: Àrab

Subtítols: Català

No recomanada per a
menors de 12 anys.

miratge de normalitat reflecteix les tensions i les absències d'un país sotmès. L'estructura és fragmentària i itinerant, gairebé com una sèrie de petites proves o episodis, que van teixint una xarxa de petits detalls significatius i moments de descobriment.

Hasan Hadi evoca a *El pastís del president* la presència fantasmagòrica de Saddam Hussein i les humiliacions imposades a la població per la dictadura, mostrant com fins i tot els actes més senzills —com fer un pastís— poden convertir-se en instruments de poder i control. Com Abbas Kiarostami -o les primeres pel·lícules de Jafar Panahi - el cineasta iraquí combina realisme i poesia visual. Els paisatges urbans i rurals no només serveixen de decorat, sinó que actuen com a elements narratius carregats de simbolisme, reflectint la por, l'absència, la resistència silenciosa i la vulnerabilitat. L'estructura oberta de la pel·lícula, que evita conclusions tancades, convida l'espectador a recórrer amb Lamia un Iraq en crisi, sotmès i amenaçat, on la mirada infantil capta amb innocència la crueltat del règim. Al final, la pel·lícula acaba transformant un recorregut físic en una experiència emocional i política que perdura més enllà de la pantalla.

Àngel Quintana

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona